

Utbildningsdepartementet
103 33 STOCKHOLM

LOs svar på Remiss ang utkast till Lagrådsremiss Skärpta krav i SFI

LO har beretts möjlighet att yttra sig över rubricerad lagrådsremiss och vill lämna följande kommentarer:

Sammanfattning av LOs synpunkter:

- LO avslår förslaget att sfi ska begränsas till tre år. Här vill LO istället se utredningens förslag (som lagrådsremissen bygger på) om att tidsbegränsa sfi till fyra år med möjlighet till individuell förlängning med ett år i taget.
- LO bifaller förslaget att det i skollagen ska införas en skyldighet för kommuner att upprätta en handlingsplan för sina insatser för att nå dem som har rätt till sfi.
- LO bifaller förslaget att när en elev ska börja på sfi ska elevens kunskaper bedömas för att eleven ska hamna i rätt utbildning och på rätt nivå från början.
- LO bifaller förslaget att den som har rätt att delta i sfi ska ha rätt att läsa sfi i en annan kommun än hemkommunen, om personen har särskilda skäl till det.

LOs principiella hållning

LO svarade på remissen ”Stärkt kvalitet och likvärdighet inom komvux för elever med svenska som andra språk”, KLIVA, som lagrådsremissen bygger på. LO anser att den utredningen landade i flera bra förslag. Där syftet med utredningen bland annat var att stärka likvärdigheten, men även förbättra genomströmningen i sfi för att underlätta övergången till och kombinationen med annan utbildning.

LO menar att det är viktigt att alla elever i sfi får rätt förutsättningar att klara utbildningen, eftersom språket är nyckeln till det svenska samhället, som jobb, utbildning och möjlighet till att kunna bilda sig en egen uppfattning och aktivt kunna delta som medborgare i samhället.

I dag har vi många bristyrken som till exempel inom hälso- och sjukvården, industrin och hantverksyrken. Det är av yttersta vikt att sfi-utbildningen, i kombination med annan aktiv arbetsmarknadspolitik, är av hög kvalitet, så

att nyanlända får förutsättningar att etablera sig på arbetsmarknaden samt få förutsättningar att bli självförsörjande. Etableringsjobben är ett bra exempel på hur man kan kombinera arbete och utbildning för att skapa förutsättningar för långtidsarbetslösa och nyanlända att få jobb. Etableringsjobben är en kollektivantalsmodell som möjliggör för anställda att på arbetstid, utan löneavdrag, kunna delta i svenska för invandrare.

6.4. Rätten till sfi ska gälla i tre år

LO avslår förslaget att rätten till sfi bara ska gälla i tre år till förmån för KLIVA-utredningens förslag att sfi ska tidsbegränsas till fyra år med möjlighet till individuell förlängning med ett år i taget. LO tycker att KLIVA-utredningens förslag är bra under förutsättning att alla elever får goda möjligheter att klara av utbildningen under den tiden. I dag ska alla elever få 15 timmars sfi i veckan, men det är oklart, enligt utredningen, om så är fallet. LO anser att det är av vikt att det säkerställs att alla elever får de timmar per vecka de har rätt till samt att tidiga insatser sätts in för de elever som behöver det. Tidiga insatser kan vara avgörande för att en del elever ska klara utbildningen under utsatt tid.

LO tycker också att det är viktigt att svenskundervisningen kopplas mer till jobb eller fortsatta studier. Vi vill understryka att det är viktigt att kvalitén inom sfi är god och att utbildningen är likvärdig i hela landet. Här vill LO peka på vikten av att avskaffa systemet med entreprenad i sfi, där vinst är ett incitament för många fristående aktörer, vilket kan leda till att kvalitén blir naggad i kanten. LO ser däremot gärna fler idéburna aktörer som sfi-anordnare som folkhögskolor och studieförbund.

6.1. Kommuner ska upprätta en handlingsplan

LO bifaller förslaget att det i skollagen ska införas en skyldighet för kommuner att upprätta en handlingsplan för sina insatser för att nå dem som har rätt till sfi. Handlingsplanen kan vara ett sätt att ha dialog med eleven om hans studier i sfi samt fortsatta studier och arbetsinriktning. Det är också bra att planen kontinuerligt följs upp och vid behov revideras. LO välkomnar att kraven skärps på kommunerna att de måste arbeta mer aktivt för att nå dem i kommunen som har rätt till sfi och motivera dem att delta i utbildning.

6.2 Sfi-elevernas kunskaper ska bedömas

LO bifaller förslaget att när en elev ska börja på sfi ska elevens kunskaper bedömas och det måste ske skyndsamt. Elever i sfi har olika bakgrund och förutsättningar. Vissa elever har en lång utbildningsbakgrund medan andra har en bristande utbildning eller ingen alls. Därför är det viktigt att göra en bedömning för att kunna placera eleven på rätt utbildning och nivå. Många elever har också yrkeserfarenheter och kunskaper inom ett eller flera yrkesområden. Då kan sfi i kombination med en yrkesutbildning vara ett alternativ. LO ser också att det är viktigt att eleverna får möjlighet att

validera sina kunskaper för att snabbare komma i jobb eller till vidare studier.

6.5 Elever ska ha rätt att delta i sfi i en annan kommun

LO bifaller förslaget att den som har rätt att delta i sfi ska ha rätt att delta i en likvärdig utbildning i en annan kommun än hemkommunen, om personen har särskilda skäl till det. Det skulle till exempel kunna vara möjligt att kombinera sfi med en insats, en yrkesutbildning eller arbete som finns i en annan kommun än hemkommunen.

Med vänlig hälsning
Landsorganisationen i Sverige

Susanna Gideonsson

Mia Nikali
Handläggare